

Thema 2:

Ich – in Bewegung!

Lærervejledning til undervisningsforløb 2

I det andet forløb: "Ich – in Bewegung" arbejder eleverne med kropsdele, farver og tal. For at aktivere fantasien og kreativiteten arbejdes der med monstre, der kan have mange legemsdele af samme slags, og som vrirler med forskellige farver og former.

Der arbejdes videre med transparente ord i dette tilfælde fx 'Nase', 'Hand' og 'Mund', og fænomenet 'Umlaut' tydeliggøres ved, at der trækkes på andre sprog, der ligeledes har 'Umlaut', hvorved elevernes sproglige opmærksomhed og nysgerrighed vækkes.

Det spiralske princip, der er et bærende element i forløbene, viser sig fx ved at eleverne gentager tallene fra 1-20 i en task, de kender fra forløb 1, nemlig at tegne et monster efter en rækkefølge af tal som partneren læser op.

YouTube-musikvideoerne "Kopf, Schultern, Knie und Fuß" og „Wackel mit dem Po“ sørger for gentagelse af kropsordene i en anden kontekst og for fysisk bevægelse i undervisningen.

Forløbet afsluttes med, at eleven tegner sit eget monster – og efterfølgende beskriver det for en partner, der tegner monstret. Igen en task (en kommunikativ problemløsningsopgave), der understreger sprogets funktionelle/kommunikative betydning, og som arbejder ud fra det at have et 'kommunikativt behov', i dette tilfælde at beskrive sit monster, så partneren kan tegne det. Et 'Arbeitsblatt' med forskellige chunks og kropsord (= semantisk felt) stilladserer eleven til at kunne beskrive monstret, og dermed bliver opgaven overskuelig for alle klassens elever, så alle får en succesoplevelse.

Oversigt over materialer til forløbet:

Målplanche til klassen

Samlet materiale til læreren

Samlet materiale til eleven

Digitale læremidler: www.sprogleg.dk

Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og dansk som andetsprog

Lærervejledning til sprogpas og sprogportfolio

 = til print

 = digital

TIDLIGERE SPROGSTART

NY BEGYNDERDIDAKTIK MED FOKUS PÅ FLERSPROGETHED

Thema 2: Ich – in Bewegung!

Fag: Tysk

Klassetrin: 5. klasse

Omfang: 7 lektioner

Kompetenceområde: Mundtlig kommunikation. Skriftlig kommunikation.

Kompetencemål:

Mundtlig kommunikation: Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog.

Skriftlig kommunikation: Eleven kan kommunikere på tysk skriftligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog.

Vejledende færdigheds- og vidensmål

Lytning: Eleven kan forstå enkle ord, udtryk og budskaber ud fra situation, gestik og mimik / Eleven har viden om det tyske sprogs nære sproglige slægtskab med dansk.

Læsning: Eleven kan forstå enkle ord og udtryk / Eleven har viden om transparente ord og udtryk.

Sprogligt fokus: Eleven kan efterligne og gentage tyske ord og udtryk / Eleven har viden om ligheder mellem dansk og tysk udtale.

Fælles læringsmål:

Eleven kan:

- beskrive et monster med inddragelse af mindst otte forskellige kropsdele, tal og farver.
- forstå beskrivelsen af et monster og tegne det, han/hun hører.
- gætte sig frem til indholdet i en tysk tekst.

Målplanche

- Jeg kan beskrive min egen krop og mit monsters krop.
- Jeg kan forstå og tegne det, som jeg hører.
- Jeg ved, hvordan jeg kan gætte mig frem til at forstå indholdet i en tysk tekst.

Lektion 1

Materialer:

- [Målplanche](#)
- [Arbeitsblatt 1: Mein Körper](#)
- Arbeitsblatt 2: Umlaut på www.sprogleg.dk [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og DSA](#)

Hvad gør læreren?

Hvad gør eleverne?

Indledning

Indledning

Læreren præsenterer læringsmål for forløb 2:

- beskrive et monster med inddragelse af mindst otte forskellige kropsdele, tal og farver.
- forstå beskrivelsen af et monster og tegne det, de hører.
- vide hvordan de kan bruge gættestrategier til at forstå indholdet i en tysk tekst.

Eleverne stiller opklarende spørgsmål.

Læreren præsenterer dagens arbejde:

- via transparente ord at opdage hvor mange tyske kropsord eleverne allerede forstår.
- at opdage, at den tyske omlyd også findes på andre sprog.
- at placere de tyske kropsord på et billede af en krop.

Læreren introducerer aktiviteten 'Mein Körper' og beder to elever om at tegne et omrids af en krop på et stort stykke papir. Sørg for, at der er god plads til hovedet pga.

Imens arbejder de andre elever i par med at sætte kropsordene på kroppen ved at lede efter transparente ord og bruge gættestrategier. (Arbeitsblatt 1)

de mange kropsdele der skal sættes ord på.	
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren hænger det store billede af kroppen op på væggen og forbereder sedler med kropsdelene på tysk. Læreren siger: 'Hier ist die Schulter' – og sætter sedlen med 'Die Schulter/die Schultern' på det store billede. Læreren spørger derefter: 'Wo ist der Kopf?' Læreren giver feedback: 'Ja, er/sie ist da!', 'Nein, wo ist der Kopf?', 'Ja, er ist hier!'	Elev 1 svarer: 'Hier ist der Kopf!' – og sætter sedlen med 'der Kopf/die Köpfe' på det store billede. Elev 1 spørger derefter: 'Wo ist der Fuß?' Elev 2 svarer: 'Hier ist der Fuß!' osv.
Læreren retter elevernes sproglige opmærksomhed mod de tyske omlyde ü, ö, ä og introducerer til aktiviteten 'Umlaut'.	Eleverne lytter til de tyske, svenske og tyrkiske ord i plenum, nedskriver individuelt eller i par udtalen af omlydene og sammenligner udtale og retstavning. Arbejdsblatt 2
Læreren opfordrer eleverne til at sætte de samme ord på andre sprog, de kender, op på det store billede.	Eleverne skriver ordene (eller sprogenes navne, hvis de ikke kan skrive ordene, men kan udtale ordene) og sætter dem op på det store billede.
Opsamling	Opsamling
Læreren opfordrer eleverne til at undersøge kropsord på flere sprog derhjemme og at sætte dem op på billedet i de kommende uger.	Eleverne lytter.

Lektion 2

Materialer:

- 'Kopf, Schultern, Knie und Fuß', fx: <https://www.youtube.com/watch?v=vyTNuVCdUzw>
- [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og DSA](#)
- [Ordkort](#)
- [Flashcards](#)
- [Schülerkopie 2: Monsterkörper](#)
- [Arbeitsblatt 1: Mein Körper](#)

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren introducerer bevægelserne til sangen: 'Kopf, Schultern, Knie und Fuß' og viser musikvideoen, fx: https://www.youtube.com/watch?v=vyTNuVCdUzw Læreren følger op på, om eleverne har fundet ud af, hvad kropsdelene hedder på andre sprog. Hvilke forskelle og ligheder er der? Er der andre sprog der ligner tysk? Wie viele Sprachen haben wir?	Eleverne imiterer bevægelserne. Eleverne synger og danser med. Eleverne sætter sedler på det store billede på væggen og tæller sammen med læreren. (Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og DSA)
Læreren præsenterer dagens arbejde: - via krops- og farveord at beskrive et monster. - at forstå og reagere på anvisninger.	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren introducerer farverne (vha ordkort/flashcards) og derefter aktiviteten 'Monsterkörper'.	Eleverne arbejder i par. Den ene elev har billeder af monsterkropsdele, den anden har teksten (Schülerkopie 2). Eleverne matcher billeder og tekst ved at bruge deres viden om krops-ord samt transparens ift. farve-ord. Eleverne kan enten klippe tekst og kropsdele ud og matche

	dem eller skrive den korrekte sætnings nummer ved billedet.
Opsamling	Opsamling
Læreren introducerer chunk'en 'Arm/e hoch' og 'Arm/e runter' og viser bevægelserne til hoch/runter.	Eleverne imiterer bevægelserne.
Læreren introducerer aktiviteten 'Simon sagt' på tysk.	Eleverne laver bevægelser og gentager lærerens anvisninger: - Kopf, Schulter, Knie, Fuß osv. hoch/runter (kropsord fra Arbeitsblatt 1) - Zeige auf etwas Blaues/Schwarzes (im Klassenzimmer).

Lektion 3

Materialer:	
- Schülerkopie 2: Monsterkörper - 'Wackl mit dem Po', fx: https://www.youtube.com/watch?v=kvTZay05Ng	
Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren gentager aktiviteten 'Monsterkörper' fra sidste gang.	Eleverne arbejder i par, den ene elev har monsterbilleder, den anden har teksten. Eleverne matcher billeder og tekst. (Schülerkopie 2)
Læreren præsenterer dagens arbejde: - at bruge gættestrategier som strategi til at forstå en tysk tekst. - at forstå og reagere på anvisninger.	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren præsenterer titlen 'Wackel mit dem Po' + billede fra videoen. Læreren viser videoen 'Wackel mit dem Po', fx: https://www.youtube.com/watch?v=kvTZay05Ng	Eleverne gætter hvad titlen betyder og laver bevægelsen. Eleverne lytter og danser med.
Læreren uddeler teksten 'Wackel mit dem Po'.	Eleverne understreger alle de ord i teksten, som de forstår, og bruger gættestrategier for at forstå de ord, som de ikke kender.
Læreren initierer klassesamtale om strategier.	Eleverne byder ind og stiller spørgsmål.
Opsamling	Opsamling
Læreren gentager aktiviteten 'Simon sagt' – nu med et nyt indhold.	Eleverne arbejder i par og giver hinanden anvisninger med afsæt i teksten. - Winke - Wackel mit dem Po - Wunderbar, ja so - Augen, Nase, Mund, Zähne, Ohren, Haar, Hände, Arme, Finger, Kopf, Beine, Füße, Po, Hände, Hüften hoch/ runter / nach links / nach rechts - Beug dich nach vorn / nach hinten - Klatsch in die Hände - Wiege deine Hüften - Frisch und munter

Lektion 4

Materialer:
- Arbeitsblatt 3A+B: Monster malen nach Zahlen

- Schülerkopie 1: Ich beschreibe meine Monstermutter/meinen Monstervater - Digitale Spiele: Mein Monster på www.sprogleg.dk	
Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer dagens arbejde: - gentagelse af tallene 1-20. - at beskrive antal kropsdele på egen krop. - at beskrive sit monster.	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren introducerer aktiviteten 'Monster malen nach Zahlen'.	Eleverne arbejder i par med tasken og forbinder tallene i den rigtige rækkefølge. (Arbeitsblatt 3 a/b).
Læreren introducerer følgende chunks: Ich habe [zwei Augen]. Und du? Ich habe [zehn Finger]. (2-20 + kropsdele)	Eleverne beskriver i par for hinanden hvor mange kropsdele de har.
Læreren introducerer aktiviteten: 'Ich beschreibe meine Monstermutter/meinen Monstervater'.	Eleverne arbejder i par. Den ene elev udvælger et monster og beskriver dette for makkeren. Makkeren gætter hvilket monster, der beskrives. Herefter er det makkerens tur til at beskrive (Schülerkopie 1).
Den sproglige opmærksomhed rettes mod 3. pers. singularis: 'Mein Monster hat...'	
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren retter med afsæt i CL-strukturen opmærksomhed mod elevernes sproglæringsstrategier: Hvilke chunks husker I fra forløb 1?	Eleverne byder ind og tematiserer deres sproglæringsstrategier.
Læreren introducerer aktiviteten: 'Ich stelle mich und meine Monsterfamilie vor'.	Eleverne går rundt på gulvet i CL-strukturen: Find en makker. Når lærer ringer med en klokke/giver lyd: - finder man en makker - siger goddag - præsenterer sig selv og sin familie via chunks fra forløb 1 - præsenterer sin monsternor/-far (jf. Schülerkopie 1) via chunks fra forløb 2. - makkeren gætter monstret - siger farvel - alle går rundt mellem hinanden igen - proceduren gentages
Opsamling	Opsamling
Læreren introducerer den digitale opgave: 'Mein Monster'.	Eleverne udfører opgaven.
Lektion 5	
Materialer:	
- 'Wir malen ein Monster', fx https://www.youtube.com/watch?v=lr5mOs4y6Ss - Schülerkopie 1: Ich beschreibe meine Monstermutter/meinen Monstervater - Digitale Spiele: Lass uns ein Monster bauen på www.sprogleg.dk	
Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren introducerer aktiviteten 'Photo-Bingo': På smartboard viser læreren forskellige antal af seks kropsdele (fx zwei Nasen, drei Münder, zehn Haare, vier	Eleverne arbejder sammen i 4-mands-grupper og tager billeder, der viser de seks kropsdele (fx to næser ved siden af hinanden) med en mobiltelefon. Den gruppe der først har

Köpfe, ein Po, achtzehn Finger).	taget billeder af alle seks kropsdele i den rigtige rækkefølge har vundet.
Læreren præsenterer dagens arbejde: - via tal, farver og kropsord i singularis og pluralis at tegne og beskrive sit eget monster.	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren introducerer den afsluttende aktivitet 'Ich beschreibe mein Monster' og videoen 'Wir malen ein Monster', fx: https://www.youtube.com/watch?v=lr5mOs4y6Ss	Eleverne ser filmen 'Wir malen ein Monster'.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren viser et monster og beskriver det med følgende chunks: <i>Mein Monster hat... tal + kropsord i singularis og pluralis</i> <i>Der Arm ist / Die Arme sind [farver]</i>	Eleverne hjælper læreren med beskrivelsen med hjælp fra Schülerkopie 1.
Læreren beder eleverne om at tegne et monster og beskrive det.	Eleverne tegner hvert deres monster og forbereder sig på at beskrive det ved hjælp af Schülerkopie 1 og videoen 'Wir malen ein Monster'. Eleverne tager et billede af deres monster og indsætter det i Bookcreator, hvor monsteret beskrives både mundtligt og skriftligt.
Opsamling	Opsamling
Læreren initierer opsamlingen.	Monstrene hænges op i klassen. Hvis eleverne ikke er færdige, tegner de deres monstre færdige derhjemme.
Læreren introducerer den digitale opgave: 'Lass uns ein Monster bauen'.	Eleverne udfører opgaven.

Lektion 6

Materialer:

- [Schülerkopie 1: Ich beschreibe meine Monstermutter/meinen Monstervater](#)

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer dagens arbejde: - at kunne præsentere sit eget monster og indgå i dialog herom. - at kunne lytte til en andens præsentation af et monster og forstå præsentationen.	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren gentager aktiviteten 'Ich beschreibe mein Monster' fra sidste time.	Eleverne forbereder sig individuelt på at præsentere deres individuelt tegnede monstre (stilladsring: Schülerkopie 1).
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren introducerer tasken: 'Ich beschreibe mein Monster'.	Eleverne arbejder i par, ryg mod ryg, da makkeren ikke må se monsteret. Den ene elev beskriver, den anden tegner og efterfølgende sammenlignes de to tegninger. Derefter bytter eleverne rolle.
Læreren introducerer aktiviteten 'Dialog zwischen Monstern'.	Eleverne sidder i par med deres monstertegninger. De udformer en dialog mellem deres to monstre med afsæt i de chunks/det ordforråd, som de har lært i forløb 1 og 2: Monstrene siger 'goddag' og 'farvel', præsenterer sig selv og deres familie, hvor bor de, hvad kan de lide, hvor gamle er de

	mm. Dialogen skrives bagefter på et stykke papir - eller der tages et billede af makkerens monster, som indsættes i Bookcreator ved siden af ens eget monster. Her skrives dialogen ml. de to monstre op – og evt. indtales dialogen også.
Opsamling	Opsamling
Læreren initierer opsamlingen. Læreren kan efterfølgende give feedback fx via de to sætninger: 'Das hast du sehr gut gemacht!' 'Du könntest noch...'	Eleverne hænger deres tegningerne og dialoger parvis op på væggen. Eleverne går rundt og ser på de andres dialoger og evaluerer med Emoji's.

Lektion 7

Materialer:	
- 'Kopf, Schultern, Knie und Fuß', fx: https://www.youtube.com/watch?v=vyTNuVCdUzw - Schülerkopie 3: Gedicht: Was ich alles kann eller på www.sprogleg.dk - Sprogportfolio eller på www.sprogleg.dk Lærervejledning til sprogpas og sprogportfolio	
Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren afspiller 'Kopf und Schultern, Knie und Fuß' på tysk og opfordrer eleverne til at synge og danse med oppe ved tavlen.	Eleverne kommer op til tavlen og synger og danser med på 'Kopf und Schultern, Knie und Fuß'.
Læreren præsenterer dagens arbejde: - at lytte til og forstå en enkel tysk tekst. - at læse og forstå en enkel tysk tekst. - at forstå og reagere på /imitere anvisninger. - at evaluere forløbet.	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren viser digtets titel 'Was ich alles kann' + illustrationer fra digtet.	Eleverne gætter titlens betydning.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren læser digtet 'Was ich alles kann' højt og understøtter forståelsen gennem bevægelser.	Eleverne lytter og laver bevægelserne sammen med læreren.
Læreren uddeler digtet til eleverne og læser digtet højt endnu en gang – med bevægelser.	Eleverne læser digtet sammen med læreren og laver bevægelserne. (Schülerkopie 3)
Læreren introducerer til pararbejde 'Was ich alles kann'. Læreren afspiller digtet og sikrer global forståelse.	Eleverne understreger i par verberne i digtet. Eleverne læser digtet højt – med bevægelser. Hver elev læser en linje.
Læreren introducerer aktiviteten 'Simon sagt: Ich kann gehen, sehen osv.' + elementer fra tidligere 'Simon sagt'-aktiviteter.	Eleverne laver bevægelser og gentager lærerens anvisninger. Dernæst arbejder de i par selvstændigt med aktiviteten 'Simon sagt', eller en af eleverne overtager lærerens rolle og styrer klassen igennem 'Simon sagt'-aktiviteten.
Opsamling	Opsamling
Læreren initierer elevernes arbejde med sprogportfolioen.	Eleverne udfylder deres sprogportfolio, herunder deres evaluering af undervisningsforløb 2.